

Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022

gemeente Middelburg

Inhoudsopgave

Voorwoord	p. 3
Leeswijzer	p. 4
1. Uitgangssituatie in Middelburg	p. 5
1.1 Veilige woon- en leefomgeving	p. 5
1.2 Bedrijvigheid en veiligheid	p. 7
1.3 Jeugd en veiligheid	p. 8
1.4 Fysieke veiligheid	p. 9.
1.5 Integriteit en veiligheid	p. 10
1.6 Veiligheidsmonitor	p. 11
2. Waar willen we staan in 2022?	p. 14
3. Onze strategie	p. 15
3.1 Strategische uitgangspunten	p. 15
3.2 Strategische partners en samenwerkingsverbanden	p. 15
3.3 Flankerend beleid	p. 16
4. Prioriteiten	p. 17
4.1 Veilige woon- en leefomgeving	p. 17
4.2 Zorg en veiligheid	p. 18
4.3 Ondernijvende criminaliteit	p. 19
4.4 Cybercrime en -security	p. 20
5. Strategische thema's	p. 22
5.1 Jeugd en veiligheid	p. 22
5.2 Aanpak vuurwerkoverlast	p. 23
5.3 Polarisatie en radicalisering	p. 23
5.4 Mensenhandel	p. 24
6. Coördinatie, verantwoording en begroting	p. 26
6.1 Ambtelijke en bestuurlijke coördinatie	p. 26.
6.2 Beleidscyclus	p. 27
6.3 Begroting	p. 27
6.4 Informatiepositie	p. 27
6.5 Communicatie	p. 27

Voorwoord

Het voorliggende Integrale Veiligheidsbeleid (IVB) beschrijft de beleidslijnen 2019-2022 voor de zorg voor veiligheid in de gemeente Middelburg. Het plan geeft richting aan de wijze waarop de gemeente met haar inwoners en partners werkt aan de veiligheid in onze stad.

In het IVB vindt u de prioriteiten voor de komende jaren, de hoofdlijnen in de aanpak van die items, de daarbij betrokken partijen en de strategische doelen die gemeente en partners zich hebben gesteld. Daarnaast wordt ingegaan op de organisatorische borging van de aanpak.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Middelburg legt met het integraal veiligheidsbeleid de basis voor een integrale werkwijze die zowel gericht is op fysieke veiligheid (denk aan brandweezorg, rampenbestrijding, verkeersveiligheid) als sociale veiligheid (hierbij kunt u denken aan overlast- en criminaliteitsbestrijding, leefbaarheid). Het college hecht veel waarde aan de integrale opzet van het veiligheidsbeleid. Daarmee kan zowel effectiever als efficiënter aan veiligheid worden gewerkt. Partijen kunnen elkaar beter aanvullen en versterken en richten zich daarbij op veiligheidsitems die een gezamenlijke prioriteit hebben, zonder de incidentele aanpak van opdoende veiligheidsaspecten uit het oog te verliezen.

Bij het opstellen van dit veiligheidsbeleid is onder meer gebruik gemaakt van de Veiligheidsmonitor 2017. Deze biedt zicht op de feitelijke ontwikkeling van veiligheid maar ook op de veiligheidsbeleving. Daarnaast zijn diverse actuele beleidsstukken gebruikt om tot inhoudelijke uitwerking te komen.

Ook de gemeenteraad heeft richting gegeven. In een bijeenkomst op 19 maart 2019 is een waardevol gesprek gevoerd over veiligheid in Middelburg. De aanwezige raadsleden hebben hun visie en input gegeven voor de komende beleidsperiode.

Daarnaast hebben participatiebijeenkomsten plaatsgevonden met vertegenwoordigers van burgers, bedrijven en instellingen in Middelburg, vertegenwoordigers van diverse veiligheidspartners zoals politie, veiligheidsregio, woningcorporaties en maatschappelijke instellingen en met ambtenaren van gemeente Middelburg.

Het beleidsplan vormt een lange termijnkader voor samenwerking en heeft een bindende werking zodat interne en externe partners elkaar weten te vinden. Belangrijk is dat het veiligheidsbeleid aangepast moet kunnen worden aan een veranderende omgeving. Flexibiliteit in de uitvoering is daarom belangrijk. Op deze plaats wil ik iedereen die met ons heeft meegedacht bedanken.

mr. H.M. Bergmann
Burgemeester van Middelburg

Leeswijzer

De uitgangssituatie in hoofdstuk 1 betreft een compacte weergave van het veiligheidsbeeld in Middelburg. Waar van toepassing worden accenten in de lopende aanpak beschreven en (mogelijke) beleidsversterkingen. Ook de resultaten van de Veiligheidsmonitor komen hierin aan bod.

Hoofdstuk 2 beschrijft de stip aan de horizon; waar wil de gemeente in 2022 staan en wat wil ze hebben bereikt? Deze ambitie sluit aan op ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de werkwijze van de gemeente en de samenwerking met haar partners in het zorg- en veiligheidsdomein. De werkwijze moet het mogelijk maken om de ambities van de gemeente te realiseren

In hoofdstuk 4 zijn de beleidsprioriteiten opgenomen, thema's waarop in de komende jaren een intensivering gaat plaatsvinden. Deze prioriteiten zijn met opzet ruim gedefinieerd zodat in uitvoeringsplannen passende keuzes kunnen worden gemaakt die goed aansluiten op het actuele veiligheidsbeeld en/of behoeftes in de stad of bij ketenpartners.

In aanvulling op de beleidsprioriteiten zijn in hoofdstuk 5 een aantal strategische onderwerpen benoemd die vragen om nieuwe accenten in de uitvoering.

Hoofdstuk 6 gaat in op de coördinatie en verantwoording van het IVB en de begroting ervan.

1. Uitgangssituatie

Het beleidsplan is gestoeld op vijf veiligheidsvelden die ook in het Kernbeleid Veiligheid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn opgenomen:

1. veilige woon- en leefomgeving;
2. bedrijvigheid en veiligheid;
3. jeugd en veiligheid;
4. fysieke veiligheid;
5. integriteit en veiligheid.

Deze vijf veiligheidsvelden worden in dit hoofdstuk kort behandeld, waarbij telkens ingegaan wordt op het veiligheidsbeeld voor Middelburg, de accenten in de lopende aanpak en de daarbij behorende aandachtspunten of mogelijke beleidsversterkingen. Na de beschrijving van de veiligheidsvelden wordt ingegaan op de resultaten van de Veiligheidsmonitor gemeente Middelburg (2017). De Veiligheidsmonitor is een periodiek bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap.

1.1 Veilige woon- en leefomgeving

Dit betreft de veiligheid en leefbaarheid in de alledaagse woon- en leefomgeving, in de wijk, de buurt en de straat. Hoofdthema's zijn sociale kwaliteit, fysieke kwaliteit, objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel). Bij sociale kwaliteit gaat het vooral om de thema's woonoverlast, alcohol- en drugsoverlast en overlast door personen met verward gedrag. Bij fysieke kwaliteit om vernielingen en verloedering/zwerfvuil.

In gevallen van **woonoverlast** is een belangrijke rol weggelegd voor Buurtbemiddeling Walcheren, een gezamenlijke voorziening van de gemeenten op Walcheren, de woningcorporaties op Walcheren en de politie. Buurtbemiddeling wordt uitgevoerd door Welzijn Middelburg. Deze voorziening moet ook de komende jaren bijdragen aan de verbetering van de leefomgeving in de wijken. Opvallend is een enorme toename van het aantal meldingen bij Buurtbemiddeling. Ook de aard van de meldingen verandert, er is vaker sprake van complexere casuïstiek (denk aan bv. psychiatrische invloeden).

Voor de aanpak van ernstige en drugs-gerelateerde woonoverlast is er in Middelburg de ketenaanpak woonoverlast. Als de partijen er met behulp van Buurtbemiddeling niet uitkomen en de betrokken instanties, met name woningbouwverenigingen en de politie, ook geen mogelijkheden meer zien om het eigenhandig op te lossen, komt de ketenaanpak woonoverlast in beeld. De gemeente neemt hier vanuit haar verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid de regie. Door het zichtbaar gezamenlijk optreden zijn overlastgevers eerder geneigd de overlast te laten stoppen om zo een dreigende huisuitzetting te voorkomen. Ook blijkt dat er meer kan worden bereikt door de betrokken instanties bij elkaar te brengen. Het convenant en de werkwijze worden geëvalueerd; resultaten hiervan worden in 2020 verwacht en zullen besproken worden met alle partners.

Gebruik van alcohol en drugs is onverminderd een aandachtspunt. Door inzet van preventie-activiteiten (informatieavonden, gastlessen) wordt gewerkt aan de bewustwording onder inwoners van de gevaren en risico's van alcohol en drugs gebruik en aan de weerbaarheid. Samen met de andere 12 Zeeuwse gemeenten wordt ingezet om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen met de aanpak "Laat Ze niet verzuipen". In 2018 is vanuit deze aanpak het pilotproject "Ik ben het ZAT" gestart, gericht op ondersteuning van gezinnen. Regie hierop ligt bij het sociaal domein.

Op signalen van overlast door **drugs- en straathandel** in Middelburg wordt in voorkomende gevallen geacteerd. Ook vindt monitoring op eventuele trends plaats. Het gebruik van **lachgas** is een betrekkelijk nieuw fenomeen dat risico's oplevert voor gezondheid en veiligheid maar ook voor vervuiling en overlast. De gemeente volgt de landelijke ontwikkelingen om zo te kunnen beoordelen of aanpassing van bijvoorbeeld APV of beleidsregels t.a.v. evenementen en horeca van meerwaarde is. Het gebruik van lachgas wordt ook opgenomen in het (verplichte) preventie- en handavingsplan. **Overlastsituaties door personen met verward gedrag** zorgen voor maatschappelijke onrust. De politiecapaciteit wordt te zwaar belast omdat de zorgketen nog niet 24-7 sluitend is en er onvoldoende opvangcapaciteit is. Landelijk, regionaal en gemeentelijk wordt er hard gewerkt aan een sluitende aanpak. De gemeente heeft hiervoor een plan van aanpak opgesteld. In de aanpak wordt ook rekening gehouden met Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, die per 1 januari 2020 van kracht is.

Bij fysieke kwaliteit gaat het om **vernielingen en verloedering/zwerfvuil**. Nog altijd is er sprake van relatief veel vernielingen op uitgaansroutes. Ook is er een lichte toename van het aantal 'tags' (graffiti-overlast). Het betreft zowel gemeentelijk als particuliere eigendommen. Hier wordt echter vooralsnog niet geïntensiveerd op de aanpak.

De gemeente is in 2019 met een **nieuw afvalsysteem** gestart en monitort of dit tot ongewenste effecten leidt voor leefbaarheid en veiligheid (bv. extra vervuiling of vernieling).

Verschillende vormen van vermogens- en geweldscriminaliteit worden ook wel geduid als 'high impact crimes', omdat ze grote impact hebben voor betrokken personen. Het aantal **woninginbraken** toont een grillig verloop. In 2018 was het aantal inbraken ten opzichte van voorgaande jaren extreem laag. In 2019 is weer een stijging te zien. Op dit moment wordt geen aanleiding gezien om de aanpak te intensiveren. Mobiel banditisme (internationaal rondtrekkende criminele groepen die zich schuldig maken aan misdrijven als winkel- en ladingdiefstal, inbraak in woningen en bedrijven, oplichting en zakkenrollerij) is aan de orde geweest in de gemeente, maar daar is succesvol in opgetreden. Gemeente en politie volgen deze cijfers op de voet; als zich een significante stijging of trend voordoet dan wordt daarop direct geacteerd. Bij de preventieve activiteiten (bijvoorbeeld voorlichting of 'voetjesacties') wordt ook de komende jaren samengewerkt binnen het basisteam Walcheren. Een belangrijke invloed gaat ook uit van de toegenomen particuliere beveiliging en van WhatsApp-groepen die inmiddels in veel buurten gebruikt worden. De rol van de gemeente t.a.v. deze WhatsApp-groepen is de komende jaren faciliterend (vraagbaak, plaatsing van borden in de betreffende buurt).

Middelburg is een echte fietsstad en kent nog altijd een hoog aantal **fietsendiefstallen**.

Investerings door de gemeente in de capaciteit van fietsenstallingen heeft hierin nog geen kentering opgeleverd. Wellicht dat de mogelijkheden van de (gratis) stalling bij NS Station Middelburg nog onvoldoende bekend zijn; dit wordt door de gemeente nog verder onder de aandacht gebracht. Binnen het basisteam Walcheren wordt afgestemd over graveeracties. Het aantal meldingen van mogelijke **kindermishandeling en huiselijk geweld** bij Veilig Thuis is aanzienlijk gestegen. Deze toename wil niet direct zeggen dat er daadwerkelijk meer gevallen zijn van geweld, seksueel misbruik of verwaarlozing. Een van de voornaamste oorzaken is dat de meldcode is aangescherpt: alle gevallen van twijfel worden ook gemeld. Dit heeft in veel gemeenten een forse groei van het aantal meldingen tot gevolg gehad. De aanpak van huiselijk geweld vraagt blijvende aandacht. De gemeente volgt het landelijke actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis'. In voorkomende gevallen richten interventies zich niet alleen op de dader maar ook op het systeem waarbinnen het delict wordt gepleegd (bijvoorbeeld het gezin of de relatie). Hiervoor is een integrale aanpak nodig die bestaat uit een combinatie van strafrecht en zorg, opvang en hulpverlening. Wanneer nodig wordt in Middelburg een tijdelijk huisverbod opgelegd; een maatregel die de mogelijkheid biedt om in een noodsituatie te voorzien in een afkoelingsperiode waarbinnen de nodige hulpverlening op gang kan worden gebracht en (verdere) escalatie kan worden voorkomen.

Van **straatroof** is incidenteel sprake. In voorkomende gevallen wordt sterk ingezet op opsporing en hulp aan de slachtoffers. Inzet op de aanpak hiervan wordt gewaarborgd.

De aanpak van **cybercrime** en inzet op **cybersecurity** is een nieuwe ontwikkeling in het integraal veiligheidsbeleid. De aanpak hiervan staat op een groot aantal onderdelen nog in de kinderschoenen. De gemeente moet een werkwijze ontwikkelen die gericht is op diverse fenomenen van gedigitaliseerde criminaliteit, zoals digitale oplichting en cyberpesten.

De rol van gemeenten is daarbij vooral gericht op preventie en bewustwording. Andere ketenpartners hebben eigen accenten (bv. het opsporen van daders door politie en vervolging door het OM). Binnen de eenheid Zeeland - West-Brabant wordt gestuurd op een integrale aanpak. Daar moet ook in Middelburg op worden uitgekomen. Naast digitale oplichting blijft ook aandacht nodig voor 'babbeltucs' en oplichters in het publieke domein.

De gemeenteraad wil dat dat inwoners minder overlast ervaren van **vuurwerk**. Er is een nadrukkelijke wens om met de inwoners van Middelburg te komen tot oplossingen om de overlast terug te dringen. Hierbij denkt de raad onder andere aan het aanwijzen van gebieden waar geen vuurwerk mag worden afgestoken. Ook is gevraagd om intensivering van handhaving. In de komende beleidsperiode wordt toegewerkt aan een lange termijn aanpak, mede aan de hand van de komende wetswijzigingen binnen het Vuurwerkbesluit.

De veiligheidsbeleving van inwoners, **subjectieve veiligheid**, wordt bevestigd in de Veiligheidsmonitor die verderop aan bod komt. Veiligheid en veiligheidsgevoel worden sterk beïnvloed door de kwaliteit van de woon- en leefomgeving, denk aan verloedering, verlichting, geluidsoverlast, maar ook aan sociale cohesie. Ook de explosieve toename van het gebruik van social media beïnvloedt het veiligheidsgevoel. Dat kan positieve en negatieve effecten hebben. Zo bieden WhatsApp- groepen een mogelijkheid om elkaar te waarschuwen voor verdachte situaties. Maar de social media zorgen ook voor een grotere uitlichting van incidenten. Duidelijk is dat ze het veiligheidsgevoel beïnvloeden en dat ook de gemeente en haar partners hierin moeten participeren. Social media zijn inmiddels ingebed in de communicatiestrategie van gemeente Middelburg, politie en Veiligheidsregio. Deze organisaties blijven afstemmen over de omgang met nieuwe (social) media-fenomenen.

1.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Tot dit veiligheidsveld worden gerekend: sociale veiligheid (overlast, geweld, vermogenscriminaliteit, ondermijning) rond verschillende vormen/locaties van bedrijvigheid: winkelgebied, bedrijventerreinen, uitgaansgebied, evenementen en toerismevoorzieningen/-locaties.

Het aantal **winkeldiefstallen** is de afgelopen jaren hoog geweest in Middelburg. Door het opleggen van gebiedsverboden en investeringen in preventieve voorzieningen door winkeliers zijn succesvolle interventies gepleegd. Ook wisselen ondernemers informatie uit over (mogelijke) daders en criminele methoden. De meldingsbereidheid van winkeliers zou nog kunnen worden verhoogd. Winkeldiefstal vormt voor kleine ondernemers een relatief groot financieel afbreukrisico. Het inzetten van politiecapaciteit op winkeldiefstallen is echter duur in termen van efficiency en effectiviteit. Succesvoller lijkt de richting om te zien hoe ondernemers sterker kunnen worden gemaakt in hun preventieve aanpak van winkeldiefstal.

De politie hanteert als lijn om wijkagenten een bezoek te laten brengen aan 'first offenders', daders van winkeldiefstallen die voor de eerste keer opgepakt worden. Als de gesprekken aanleiding geven wordt er verbinding gelegd met het zorgdomein.

De **veiligheid op bedrijventerreinen** krijgt extra aandacht. Er vinden regelmatig integrale controles plaats op bedrijventerreinen waarbij onder meer blijkt dat investeringen door bedrijven in

preventieve voorzieningen (zoals het plaatsen van hekken en cameratoezicht) nog weinig plaatsvinden. Inspanningen om op bedrijventerrein Arnestein te gaan werken met een Keurmerk Veilig Ondernemen zijn in de vorige beleidsperiode niet succesvol geweest. De gemeente blijft inzetten op het tegengaan van ondermijnende activiteiten op de bedrijventerreinen en richt zich daarbij ook op het veiligheidsbewustzijn van ondernemers.

De gemeenteraad van Middelburg heeft voor een verlenging van het **asielzoekerscentrum (AZC)** gestemd, tot 2025. Het AZC levert aandachtspunten op rondom leefbaarheid en veiligheid. Wanneer daartoe aanleiding is wordt hierop vanuit zorg en veiligheid geacteerd.

Middelburg heeft een **levendig uitgaansgebied** waar geen sprake is van structureel onveilige situaties. Er wordt frequent afgestemd door gemeente Middelburg en veiligheidspartners met horecaondernemers. In voorgaande jaren heeft een aantal personen die meerdere malen de openbare orde hebben verstoord een gebiedsverbod voor het uitgaansgebied gekregen. De gemeenteraad van Middelburg kiest bij de afweging tussen de impact op de privacy van haar inwoners en het veiligheidsbeeld in Middelburg tot op heden niet voor structureel cameratoezicht in binnenstad en uitgaansgebied. Inwoners en ondernemers zien vooral de voordelen van cameratoezicht.

Er komen meer en meer nieuwe evenementen in Middelburg. In het oog springt onder meer City of Dance en het Kick-off festival voor nieuwe studenten in de stad. Om de zorg voor **veilige evenementen** daarin goed te kunnen positioneren is een duidelijke regierol van de gemeente in de vergunningverlening cruciaal. Duidelijk is dat toename in het aantal evenementen ook een groter beslag legt op de capaciteiten van de gemeentelijke organisatie en haar veiligheidspartners. Intern wordt afgestemd hoe deze regierol in de komende jaren kan worden versterkt.

Veiligheidsregio Zeeland gaat mogelijk een opleiding voor evenementenveiligheid faciliteren aan de gemeenten in Zeeland. Uitgangspunt is dat evenementenorganisatoren primair zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid op hun evenement. De gemeente wil ze daarbij ondersteunen door toe te zien op goede veiligheidsplannen en het naleven van in de evenementenvergunning opgenomen voorschriften. De investeringen daarop in de vorige beleidsperiode zijn succesvol geweest en worden de komende jaren gecontinueerd. Er is onvoldoende handhavingcapaciteit om bij alle evenementen te controleren op het naleven van de vergunningsvoorwaarden. De capaciteit wordt vooral ingezet op de grotere en meer risicovolle evenementen. Relatief nieuw is de landelijke aandacht voor **gehoorschade** bij evenementen. Bezien wordt hoe dit aspect in advisering en vergunningverlening kan worden opgenomen.

De veiligheid op **toeristische voorzieningen** zoals hotels, campings en vakantieparken behoeft weinig extra aandacht. Vakantieparken staan wel op de radar in het licht van de aanpak van ondermijning. Daarnaast kent Middelburg een groot aantal B&B's (Bed & Breakfast) en is er een (wereldwijde) trend in de particuliere verhuur van bv. kamers voor toeristisch of zakelijk verblijf (denk aan Airbnb). Deze verhuurders zijn primair zelf verantwoordelijk voor veiligheid en beveiliging.

1.3 Jeugd en veiligheid

Dit betreft jeugdoverlast en -criminaliteit, problematische individuele jongeren, veilig in en om de school, alcohol en drugsgebruik door jongeren.

Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit vraagt doorlopend om investering. Er is in Middelburg geen sprake van jeugdbendes die zorgen voor structurele onveiligheid. De politie ziet verder een afname van problematiek met jongeren op straat (hangjeugd/-groepen).

De gemeente kiest voor een casusoverleg, soms met regie vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland, op het moment dat een bepaalde situatie daarom vraagt. Samen met betrokkenen en instanties wordt dan situationeel bekeken welke aanpak het meeste effect zal sorteren. Jongeren zijn kwetsbaar voor fenomenen zoals **sexting** (het versturen van seksuele getinte berichten, naaktfoto's of filmpjes) en loverboys (jongens die proberen meisjes de prostitutie in te lokken). Integrale samenwerking vanuit de invalshoeken jongerenwerk, onderwijs, sociaal domein en veiligheid is essentieel om jongeren hiervoor zoveel als mogelijk te behoeden. Een kansrijk Walchers project gericht op jongeren met seksueel overschrijdend gedrag is inmiddels verbreed naar een aanpak Zeeuws-Vlaanderen.

Samenwerking met het **voortgezet onderwijs** in Middelburg wordt in de komende jaren door de gemeente geïntensiveerd. Mogelijk is daarbij nog extra aandacht nodig voor internationale schakelklassen. Dit moet leiden tot samenwerkingsvormen waarbij scholen de zorg voor veiligheid goed en krachtig organiseren (denk aan schoolmaatschappelijk werk), signalen vroegtijdig delen en met gemeente en zorg- en veiligheidspartners afstemmen over de aanpak. Naast voortgezet onderwijs moet ook aandacht uitgaan naar het basisonderwijs. Invloeden van sociale media bereiken steeds jongere doelgroepen waardoor een preventieve aanpak ook op jonge leeftijd moet starten. Het bestaande convenant Schoolveiligheid wordt geactualiseerd en passend gemaakt voor de veiligheidsvragen in de komende jaren. De politie continueert de inzet van 'school cops', agenten die in nauw contact staan met onderwijsinstellingen.

1.4 Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld beslaat verkeersveiligheid, brandveiligheid, externe veiligheid (rond gevaarlijke stoffen) en voorbereiding op crisisbeheersing.

De gemeente heeft veel aandacht voor **verkeersveiligheid**. Inwoners en bezoekers van Middelburg moeten zich veilig en vlot kunnen verplaatsen door en rond de stad, zonder al te veel oponthoud en het veroorzaken van overlast (hinder). Daarnaast moet er voldoende parkeergelegenheid zijn. Economie en klimaat zijn van invloed op de (auto)drukke in de binnenstad. Er is een toename van het aantal bezoekers aan het winkelgebied door een aangetrokken economie en door 'verlenging' van het toeristische seizoen (langere periodes met mooi weer en meer spreiding in de vakantieperiodes in binnen- en buitenland).

Een specifieke doelstelling van de gemeente betreft het verhogen van de verkeersveiligheid binnen de bebouwde kom. De gemeente werkt hiervoor samen met verkeerswerkgroepen en diverse partners in investeert veel in nazorg. Ook door keuzes t.a.v. inrichting van wegen kan de gemeente de rijsnelheid manipuleren. In de praktijk zien inwoners een toename van 'huftergedrag' in het verkeer. Gebruik van alcohol, lachgas, mobiele telefoon en andere afleidingen zijn hierop van invloed.

Trend in het ongevallenbeeld is een toename van ongelukken met elektrische fietsen. Deze nemen in aantal onder senioren toe maar worden ook door jongeren meer gebruikt.

Vanuit verkeer worden campagnes (BOB, Rij MONO) vaak gekoppeld aan evenementen die in de stad plaatsvinden. Ook voor kinderen en jongeren zijn er verkeersveiligheidsprojecten en bewustwordingscampagnes (denk aan het tegengaan van mobiel telefoongebruik op de fiets). De BOA's ondersteunen de zorg voor verkeersveiligheid rondom scholen.

Politie en gemeente maken afspraken over handhaving. De prioriteitsstelling hierin wordt lokaal bepaald.

De zorg voor **brandveiligheid** is structureel belegd bij de Veiligheidsregio Zeeland en de gemeente (handhaving, bouwen en wonen). Een landelijke trend is de toename van het aantal zelfstandig wonende ouderen. Dat levert aandachtspunten op t.a.v. brandveiligheid en passende voorzieningen

in huis om de kans op ongevallen te verkleinen. Ook het onderhoud van de publieke ruimte vraagt in dat verband om voortdurende aandacht; ouderen zijn extra kwetsbaar (bv. risico op vallen, struikelen).

Er wordt gewerkt aan een inhaalslag met controles op brandveiligheid op recreatieve voorzieningen en bij jachthavens. Deze brandveiligheidscontroles vinden steeds vaker plaats in een integraal kader waarin ook op de aanpak van ondermijning wordt ingezet. Hiervoor is het belangrijk dat medewerkers van de gemeente en de veiligheidsregio relevante signalen herkennen en steeds integraler beoordelen.

Ontwikkelingen op het vlak van externe veiligheid liggen onder meer op het terrein van **klimaatadaptatie**. Voor de gemeente betekent dit bijvoorbeeld dat de impact van hitte, droogte, hoog water/ wateroverlast (door overstromingen, maar bijvoorbeeld ook door extreme neerslag) wordt geïnventariseerd en dat maatregelen worden genomen om de kans te verkleinen of het effect te verminderen. Uitval van vitale infrastructuur is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Klimaatadaptatie is een thema waarbinnen diverse dwarsverbanden zijn te leggen. Het heeft raakvlakken met tal van andere beleidsterreinen en met het Regionaal risicoprofiel van Veiligheidsregio Zeeland.

De gemeente werkt aan een **Omgevingsplan** waarin alle regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen die de gemeente stelt binnen haar grondgebied.

De routing van gevaarlijke stoffen moet worden aangepast in verband met het Basisnet Weg: een deel van de N57 is nog niet opgenomen in het Basisnet.

De **gemeentelijke crisisbeheersing** wordt op peil gehouden. Dit geldt zowel voor de crisisorganisatie in Middelburg als de bijdrage van de gemeente aan regionale poules en piketten. Aantoonbare vakbekwaamheid en borging van beschikbaarheid speelt daarbij een steeds grotere rol; voor bepaalde 'sleutelfuncties' zal een investering in aanstelling, opleiding, examinering en certificering benodigd zijn. Het geoefend houden van de gemeentelijke crisisorganisatie vraagt om structurele aandacht.

1.5 Integriteit en veiligheid

Tot dit veiligheidsveld worden verschijnselen gerekend die meer fundamenteel onze rechtsorde en veiligheid bedreigen: radicalisering en polarisatie, georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit, Veilige Publieke Taak, informatieveiligheid en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Voor het tegengaan van **radicalisering en polarisatie** blijft doorlopend aandacht nodig. De gemeente wil een actief beleid voeren op gebied van vooral signalering en preventie. Awareness trainingen dragen bij aan het kunnen herkennen van deze signalen. De gemeente biedt ook de komende jaren trainingen aan voor haar eigen medewerkers (zorg, onderwijs, jongeren) en voor medewerkers van scholen en maatschappelijke instellingen. Hierbij wordt, indien mogelijk, samenwerking gezocht met andere gemeenten. Casussen worden onder procesregie van het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland door een weegploeg volgens een vastgestelde methode beoordeeld en gevolgd. De gemeente heeft een convenant Radicalisering i.s.m. onder meer politie en OM. Het convenant faciliteert de gegevensuitwisseling tussen diverse partners.

De aanpak van **georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit** is de afgelopen jaren zeer nadrukkelijk ontwikkeld. Naast reguliere rollen voor politie en Openbaar Ministerie is de gemeentelijke overheid een belangrijke speler geworden in de aanpak van ondermijning waarvan de belangrijkste kenmerken zijn:

- Misdaad zonder directe slachtoffers (strafbare feiten met wederzijdse instemming van aanbieder en klant; denk aan drugstransacties, hennepsteelt, illegale arbeid). Slachtoffers worden wel gemaakt door bijvoorbeeld uitbuiting en onderdrukking.
- Misdaad met sociale en economische functies: ondermijnende criminaliteit voorziet in behoefte aan illegale producten en diensten zoals drugs, goedkope gestolen goederen, prostitutie en goedkope arbeid.
- Georganiseerde reactie op overheidsbeleid. Vaak beschikken criminelen over genoeg geld om diensten in te kopen zoals financieel en/of juridisch advies, technologische beveiliging of beleidsadvies. Hiermee kunnen ze zich beschermen tegen interventies van overheden.

De aanpak hiervan kost steeds meer capaciteit van het gemeentelijk apparaat. Lokale veiligheidsbeelden geven richting aan de aanpak, die wordt vastgesteld in de Basisteamdriehoek Walcheren. In Middelburg ligt de focus nu op bedrijventerreinen (Arnestein) en op zorgfraude. Ook de aanpak van mensenhandel heeft landelijk, regionaal en lokaal prioriteit.

Deze scope wordt in de komende beleidsperiode periodiek geëvalueerd en geactualiseerd. De aanpak van ondermijning is beleidsmatig uitgewerkt in een visie op de bestuurlijke bijdrage aan de aanpak van de ondermijnende criminaliteit in de gemeente Middelburg. Deze visie geeft ook richting aan de uitvoeringsplannen. Activiteiten die onder de aanpak vallen zijn onder andere het uitvoeren van het Damoclesbeleid (sluiten panden bij drugshandel), het uitvoeren van activiteiten in het kader van het Bibob-beleid en het uitvoeren van integrale controles. Ook is er aandacht voor de bestuurlijke weerbaarheid van de medewerkers en het oppakken van casussen. Bij deze laatste is de toename van casussen in de zorgsector opvallend. Het gaat dan om (fraude m.b.t.) inkoop, toezicht en rechtmatigheid van geleverde zorg. Regie op deze aanpak ligt bij het College Zorg en Welzijn (een bestuurlijk overleg van dertien Zeeuwse gemeenten en de provincie).

Aandacht voor de uitoefening van een **Veilige Publieke Taak** is binnen de gemeente geborgd. Het is belangrijk dat het onderwerp onder de aandacht blijft. Er zijn toenemende risico's door sterkere inzet van toezichthouders, hulpverleners en (politieke) ambtsdragers in de publieke ruimte. Dat geldt ook voor zorg- en veiligheidspartners van de gemeente.

Voor **informatieveiligheid** geldt dat gemeenten moeten voldoen aan de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). In 2018 is het informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. Dit beleid is het kader voor passende maatregelen om gemeentelijke informatie te beschermen en te waarborgen, dat de gemeente Middelburg voldoet aan relevante wet en regelgeving. De gemeente Middelburg streeft er naar om 'in control' te zijn en daarover op professionele wijze verantwoording af te leggen. Ook is er veel aandacht voor bewustwording, communicatie en voorlichting. Om de aandacht voor **ambtelijke en bestuurlijke integriteit** te borgen heeft de gemeente Middelburg gekozen voor het ondertekenen van een integriteitsverklaring door het personeel en het screenen van wethouders. Deze lijn wordt gecontinueerd. Na gemeenteraadsverkiezingen wordt altijd geïnvesteerd in awareness trainingen voor (nieuwe) raadsleden.

Deze vijf veiligheidsvelden hebben de nodige raakvlakken met elkaar. Bij de keuze voor beleidsprioriteiten wordt hier rekening mee gehouden.

1.6 Veiligheidsmonitor

In 2017 is aan 630 inwoners van Middelburg gevraagd om een vragenlijst in te vullen die zich richt op de ervaren veiligheid in de gemeente. De vragenlijst bestond uit verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. De belangrijkste bevindingen hieruit zijn:

Leefbare woonomgeving

- Een meerderheid van de inwoners is tevreden over fysieke voorzieningen.
- Over sociale cohesie is men meer verdeeld. Het beeld is vergelijkbaar met 2013.
- Ruim een derde van de inwoners is tevreden over het totale functioneren van de gemeente. 7% van de inwoners is ontevreden over het functioneren van de gemeente. Bijna de helft van de inwoners vindt dat de gemeente aandacht heeft voor de leefbaarheid en veiligheid.
- De waardering van de leefbaarheid van de woonomgeving komt overeen met die in de referentiegebieden (Basisteam Walcheren, Zeeland en het landelijk gemiddelde).
- Inwoners van Middelburg geven gemiddeld een 7,5 voor de leefbaarheid in de woonbuurt.

Overlast in de buurt

- De ervaren overlast in het algemeen is afgenomen. Dit komt voornamelijk door een afname van fysieke verloedering en verkeersoverlast.
- Hondenpoep is de vorm van fysieke verloedering waar men de meeste overlast van heeft en die het meeste voorkomt.
- Overlast door groepen hangjongeren is de meest voorkomende vorm van sociale overlast, maar overlast van buurtbewoners zorgt bijna net zo vaak voor veel overlast.
- Te hard rijden wordt gezien als het grootste verkeersprobleem. 65% van de inwoners van Middelburg zegt dat te hard rijden wel eens voorkomt. Dit is de vorm van overlast die men ook als eerste wil aanpakken.

Veiligheidsbeleving

- Een minderheid voelt zich wel eens onveilig in de buurt. Bijna 1 op de 3 inwoners voelt zich wel eens onveilig in het algemeen.
- De veiligheid in de eigen woonomgeving wordt in Middelburg beoordeeld met een 7,6. Dit is een hoge waardering in vergelijking met het gemiddelde rapportcijfer in het Basisteam Walcheren en Nederland. Ten opzicht van 2013 (7,3) is de waardering van Middelburgers voor de veiligheid toegenomen.
- Gevoelens van onveiligheid in de eigen woonbuurt komen in Middelburg minder voor dan gemiddeld in BT Walcheren en VR Zeeland.
- Inwoners van Middelburg zien minder toename in criminaliteit dan de inwoners van de referentiegebieden. Voor vrijwel alle delicten acht men de kans om daar slachtoffer van te worden kleiner in dan in 2013.

Slachtofferschap

- Alle 'traditionele' hoofddelicten (geweld, vermogen en vernieling) lijken af te nemen. Bij cybercrime is een tegengestelde trend waarneembaar.
- Per hoofddelict is niet aantoonbaar dat de criminaliteit is afgenomen, maar van een aantal vormen die onder het hoofddelict vallen is dit wel te zeggen. Zo waren er minder slachtoffers van mishandeling, woninginbraak en andere vernielingen dan voertuigvernielingen.
- Het slachtofferschap van hacken is toegenomen.

Preventie

- De inwoners van de gemeente Middelburg nemen gemiddeld even veel preventieve maatregelen als in 2013. Wel zet men in 2017 vaker de fiets in de bewaakte fietsenstalling.

Contact burgers en politie

- Er is minder contact met de politie en de wijze van contact is veranderd.
- Vaker dan in 2013 komt de ontevredenheid doordat de problemen niet opgelost waren.

- De waardering voor het functioneren van de politie in de buurt is hoger dan in het Basisteam Walcheren en in Zeeland. Dit komt mede doordat men vindt dat de politiebescherming is toegenomen.
- De algemene waardering voor het functioneren van de politie is juist iets lager dan in Zeeland en Nederland.

2. Waar willen we staan in 2022?

De insteek voor de komende jaren is realistische ambities in het beleid en de focus op het bewerkstelligen hiervan. Zowel bij interne partners als bij externe partners is immers sprake van schaarste van mensen en middelen. De aanpak van ondermijning trekt een zware wissel op de politie, gemeente Middelburg en overige partners. Ook is er grote zorg over het gebrek aan capaciteit bij de politie om adequaat invulling te geven aan de regionale en lokale veiligheidsthema's. Dit is op alle niveaus onder de aandacht: nationaal, regionaal, districtelijk en lokaal. Bij het formuleren van de ambities in voorliggend IVB is ervan uitgegaan dat de capaciteit van het cluster OOV op het gewenste niveau is. Gezien de financiële situatie van de gemeente is het nog niet zeker of dit wordt gerealiseerd. Deze keuze heeft een weerslag op het ambitieniveau.

Het IVB vormt een lange termijnkader voor samenwerking en heeft een bindende werking zodat interne en externe partners elkaar weten te vinden, over de breedte van alle vijf de veiligheidsvelden zoals beschreven in de veiligheidssituatie in Middelburg.

In de komende jaren blijft het integrale veiligheidsbeleid onverminderd gericht op het leveren van een substantiële bijdrage aan de vitaliteit en leefbaarheid van de wijken en buurten in Middelburg. Hierbij worden zowel de negatieve aspecten bestreden alsook de oorzaken van de verschijnselen aangepakt, vanuit een integraal perspectief. Wijk- en gebiedsgericht werken worden steeds belangrijker in het gemeentelijke beleid. Samenwerking en informatiedeling wordt de komende jaren versterkt zodat inspanningen van gemeente, politie, wooncorporaties, maatschappelijke instellingen, zorginstellingen, wijk- en buurtverenigingen en wijkteams samen meer effectiviteit opleveren. Ook wordt er structureel geïnvesteerd in het weerbaarder maken van de stad en haar inwoners. Inwoners worden gefaciliteerd in eigen initiatieven, uitgenodigd om te participeren en zo beter in positie gebracht zodat zij kunnen bijdragen aan veiligheid en veiligheidsgevoel.

De gemeente maakt een eerste professionaliseringsslag met haar BOA's. Dit betreft onder meer intensivering van de samenwerking met de politie, verbetering van de uitrusting en communicatieapparatuur en sturing op ontwikkeling van competenties (door opleiding en training). Dit is nodig omdat, als gevolg van een terugtrekkende beweging van de politie op het gebied van overlast en leefbaarheid, het takenpakket van de BOA's uitgebreider en complexer is geworden. Van het handhavingsteam en van de individuele BOA wordt in de komende jaren een veranderkracht gevraagd, die op moet leveren dat de onderlinge samenwerking wordt versterkt, de slagkracht wordt vergroot en de afstemming met de politie sneller tot stand komt. De veiligheid in Middelburg wordt hierdoor vergroot. Ook heeft het positief effect op veilig werken door de BOA's zelf. Deze professionalisering wordt nadrukkelijk in samenspraak met partners tot stand gebracht.

De aanpak van ondermijning verloopt programmatisch en levert concrete resultaten op. Alle relevante gemeentelijke organisatieonderdelen leveren een bijdrage aan de rol van gemeente Middelburg in de integrale aanpak waarbij op verschillende niveaus wordt geschakeld en gewerkt: gemeentelijk, basisteam Walcheren, district Zeeland en eenheid Zeeland – West-Brabant.

3. Onze strategie

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van strategische uitgangspunten, partners en samenwerkingsverbanden en flankerend beleid. Hiermee wordt duidelijk gemaakt hoe de gemeente werkt aan het realiseren van haar beleidsdoelstellingen.

3.1 Strategische uitgangspunten

Gemeente Middelburg volgt met haar integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 het kernbeleid van de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). De belangrijkste uitgangspunten van dit kernbeleid zijn:

- *Interactie en verbinding:* Veiligheidsbeleid is meest effectief wanneer het in samenwerking met interne en externe partners tot stand komt.
- *Integraliteit:* Veiligheidsbeleid is bij voorkeur integraal, in de zin van dat het zich richt op sociale én fysieke veiligheid, dwarsverbanden bewaakt tussen veiligheidsthema's, combinaties van preventie en repressie zoekt bij elk thema, mogelijkheden van interne en externe partners (inclusief bewoners) in samenhang benut.
- *Focus op maatschappelijke effectiviteit:* Leidend in de beleidsvoering is de veiligheid van de gemeente.
- *Cyclisch:* Het beleid wordt doorvertaald in een uitvoeringsplan, in de uitvoeringsfase wordt hierop gestuurd.
- *Politiek-bestuurlijke borging:* Portefeuillehouder, college en gemeenteraad zijn nauw betrokken bij de beleidsontwikkeling.

3.2 Strategische partners en samenwerkingsverbanden

Strategische veiligheidspartners van de gemeente Middelburg zijn:

Interne partners

- Afdeling Samenleving (o.a. volksgezondheid, jeugd, school/maatschappelijke zaken, leerplicht)
- Afdeling Leefomgeving (o.a. wonen/stedelijke vernieuwing, toerisme en recreatie, bedrijfscontactfunctionaris, verkeer, fysieke leefomgeving)
- Afdeling Vergunningverlening en Handhaving (o.a. externe veiligheid, vergunningen, evenementen)
- Afdeling Wijk en Bestuur (o.a. openbare orde en veiligheid, communicatie, juridische zaken, algemeen bestuur)
- Afdeling Publiekszaken (o.a. frontoffice, klantcontact, dienstverlening)

Externe partners

- Politie Zeeland- West-Brabant
- Openbaar Ministerie
- Veiligheidsregio Zeeland
- Woongoed Middelburg
- Woningbouwvereniging Arnemuiden
- Bureau HALT
- GGD Zeeland
- Wijkteams
- Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland

- Emergis
- Veilig Thuis
- Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland
- Andere gemeenten

3.3 Flankerend beleid

Relatie met regionaal beleid

Het gemeentelijke integrale veiligheidsbeleid heeft een relatie met het IV-beleid in de politieregio Zeeland – West-Brabant. Dit is vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan 2019 – 2022 voor de politieregio Zeeland - West-Brabant (RBP 2019 – 2022), waarmee de gemeenteraad van Middelburg op 12 september 2018 heeft ingestemd. Het RVP bevat de gezamenlijke prioriteiten: veiligheidsvraagstukken die regionaal spelen en waarop een gezamenlijke integrale aanpak nodig is. De strategische thema's voor de periode 2019-2022 in het RVP, die dus ook terugkomen in het IVB Middelburg, zijn:

- Zorg en veiligheid (jeugd, personen verward gedrag, Wet verplichte GGZ, huiselijk geweld en kindermishandeling).
- De aanpak van ondermijnende criminaliteit (versterken van één slimme overheid, bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid en vergroting van de bestuurlijke alertheid en weerbaarheid).
- De aanpak van cybercrime (vergroten van de alertheid bij alle burgers en ondernemers, het verbeteren van de informatiepositie van gemeente, politie en OM, het vergroten van kennis en kunde bij politie, om en gemeenten ten aanzien van cybercrime en -security).

In toenemende mate zijn regionale, provinciale, nationale of internationale ontwikkelingen van invloed op het lokale veiligheidsbeleid. Daarom is het van belang om voldoende strategisch vermogen te richten op die andere overheidsniveaus; enerzijds om te beïnvloeden, anderzijds om de consequenties te kunnen overzien en te vertalen naar de lokale en regionale praktijk.

Het fysieke veiligheidsbeleid wordt op regionaal niveau bepaald door Veiligheidsregio Zeeland (VRZ). In 2020 wordt een nieuw meerjarenbeleidsplan opgesteld, gebaseerd op het Regionaal risicoprofiel. In het concept regionaal risicoprofiel ligt het zwaartepunt van de risico's in Zeeland op scenario's die te maken hebben met:

- Overstroming vanuit zee
- Kerncentrales
- Griep пандemie
- Risico's gerelateerd aan transportactiviteiten
- Externe veiligheidsscenario's (scenario's met gevaarlijke stoffen)
- Ontwrichting binnen de samenleving (door bijvoorbeeld cybercrime/verstoring telecommunicatie).

Op enkele thema's zijn er raakvlakken met het voorliggende IVB 2019-2022.

Naast bovengenoemde beleidsplannen die mede richting geven aan de uitvoering in gemeente Middelburg zijn er tal van andere flankerende (beleids)plannen die een belangrijke veiligheidscomponent hebben. Denk hierbij aan wijkplannen, handhavingsbeleid, evenementenbeleid, integraal jeugdbeleid, horecabeleidsplan, havenveiligheidsplan, uitvoeringsplan Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg et cetera. Ook is er beleid op terreinen als Wmo en wonen. Hoe beter de wisselwerking hoe groter het veiligheidseffect.

4. Prioriteiten

In dit hoofdstuk worden de prioritaire veiligheidsthema's toegelicht en uitgewerkt. Dit gebeurt volgens een vast format: na introductie van het thema wordt achtereenvolgens ingegaan op de hoofdlijnen van de aanpak in komende jaren, partners en flankerend beleid en de doelstelling. Deze prioriteiten vormen het 'visitekaartje' van het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Het zijn de thema's waarop intensivering gaat plaatsvinden (in tegenstelling tot 'going concern'-thema's). De prioriteiten zijn bewust niet te 'eng' gedefinieerd, zodat er in uitvoeringsplannen passende, precieze keuzes gemaakt kunnen worden op basis van bijvoorbeeld het actuele veiligheidsbeeld.

4.1 Veilige woon- en leefomgeving

Het integrale veiligheidsbeleid is gericht op het leveren van een substantiële bijdrage aan de vitaliteit en leefbaarheid van de wijken en buurten in Middelburg. Wijk- en gebiedsgericht werken worden steeds belangrijker in het gemeentelijke beleid. De stad verandert en sociale cohesie is minder vanzelfsprekend. Er is bezuinigd op ontmoetingspunten voor jong en oud. Deelname aan wijk- en buurtverenigingen staat onder druk. Bezuinigingen in het zorgdomein en binnen de overheid zorgen voor meer druk op de leefbaarheid in wijken en buurten. Overlastsituaties en veiligheidsproblematiek worden complexer door een toename van psychiatrische factoren. Er zijn terechte zorgen over het gebrek aan capaciteit bij de politie en daarmee over de zichtbaarheid en bereikbaarheid van wijkagenten. Voor de ambities in de komende jaren is de inzet van wijkagenten cruciaal; zij hebben een goede informatiepositie en weten wat er speelt in de wijk. De inzet van BOA's, hoewel nog beperkt in formatie, wordt kwalitatief sterker, maar kan dit slechts beperkt ondervangen. Zij kunnen vooral worden ingezet op de minder complexe overlastsituaties.

Een breed scala aan organisaties, instellingen en dienstenaanbieders is gericht op leefbaarheid en veiligheid in de wijken; wijkteams, BOA's, Buurtbemiddeling, wijkagenten, zorgverleners, buurt- en wijkbeheerders, jongerenwerkers. De samenwerking van deze partijen kan beter. Het gaat dan bijvoorbeeld om het delen van signalen en het integraal samenwerken om tot een beste aanpak te komen.

De gemeente en haar partners werken steeds meer vanuit het besef dat veiligheid een coproductie is waarin haar inwoners als een belangrijke kracht worden gezien. Er wordt meer geïnvesteerd in het weerbaarder maken van de stad en haar inwoners. Projecten als 'aanpak geweldloos verzet' gericht op het trainen van bewoners in aanspreken op een niet-conflicterende manier en participatie in verkeerswerkgroepen spelen daarin een voorname rol. Dit soort initiatieven worden gestimuleerd en ondersteund.

Ook verkeersveiligheid en de aanpak van overlast tijdens de jaarwisseling worden nadrukkelijk gerekend tot de zorg voor een veilige woon- en leefomgeving. Vuurwerkoverlast is separaat uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

Hoofdlijnen van de aanpak 2019-2022

- Integraal inzetten op complexe casuïstiek vanuit de betrokken zorg- en veiligheidspartners; waar nodig wordt het zorgdomein eerder betrokken en steviger ingebed in de ketensamenwerking.

- Blijven toepassen en ontwikkelen van de best passende maatregelen voor onveilige situaties in wijken en buurten.
- Steunen en faciliteren van initiatieven die de participatie van inwoners versterken.
- Gericht, informatiegestuurd en flexibel inzetten van handhavingscapaciteit op plaatsen en thema's die de meeste aandacht vragen.
- Met zorg – en veiligheidspartners ontwikkelen naar een gebiedsgerichte samenwerking.
- Inzetten van politie- en handhavingscapaciteit zodra hotspots worden gesignaleerd.

4.2 Zorg en veiligheid

De werkwijzen van gemeente en partners rond complexe casuïstiek hebben een doorontwikkeling ondergaan als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein. Dit heeft gezorgd voor nieuwe verhoudingen tussen gemeenten, zorg- en veiligheidspartners. De mogelijkheden voor effectieve probleemgerichte aanpak onder regie van één partij zijn verbeterd. Dit vraagt wel om afstemming en samenwerking, tactische en operationele keuzes en de organisatorische inregeling daarvan. Én om een compleet beeld over elkaars instrumenten en mogelijke interventies. Voor de aanpak van complexe casuïstiek is een sluitende aanpak nodig.

Er is een stijging waarneembaar van psychiatrische en/of psychosociale problemen bij inwoners die overlast veroorzaken. Dit impliceert een complexe en multidisciplinaire aanpak die om veel tijd en ambtelijke capaciteit vraagt. Voor de aanpak van personen met verward gedrag ligt het primaat bij de zorgsector, met daarbij een sterke doorwerking naar openbare orde en veiligheid: betere zorg leidt tot minder problemen ten aanzien van openbare orde en veiligheid. De politie moet veel capaciteit inzetten in situaties waar zij vanuit haar taken niet primair een rol heeft. Toch wordt de politie vaak gebeld omdat zij als één van de weinige (crisis)organisaties 24 uur per dag bereikbaar is. Op 1 januari 2020 treedt Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) in werking. De wet regelt dat mensen (zoveel mogelijk ambulante) passende zorg ontvangen wanneer verplichte zorg in de GGZ noodzakelijk is. Gemeenten krijgen zowel in de voorbereiding van de zorgmachtiging als bij het nemen van een crisismaatregel een belangrijke rol. Dit betekent dat er een aantal extra taken bijkomen voor de gemeente. Hiervoor is van het Zeeuwse plan van aanpak van personen met verward gedrag een Middelburgse lijn vastgesteld.

In 2018 is door het Witte Huis (opvang dak- en thuislozen in Vlissingen) het initiatief genomen tot het opzetten van een OGGZ-netwerk (openbare geestelijke gezondheidszorg) Middelburg. Dit netwerk is gericht op de doelgroep zorgwekkende zorgmijders. De betrokken partijen (o.a. politie, GGD Bemoezorg, diverse afdelingen van Emergis, woningcorporatie en gemeente) beoordelen casuïstiek integraal en maken over de aanpak gezamenlijke afspraken.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022

- Samenwerken met zorg- en veiligheidspartners aan keten-overstijgende vraagstukken om deze zo optimaal mogelijk aan te pakken. Knelpunten in de uitwisseling van gegevens worden opgelost zodat dossiers integraal en volledig worden opgepakt.

- Van belang blijft de integrale aanpak van problematische personen/gezinnen, waarbij ‘integraal’ staat voor maatwerkcombinaties van zorg-, veiligheids- en bestuurlijke maatregelen.
- Mede uitvoering geven aan het gemeentelijke plan van aanpak van personen met verward gedrag.
- Verbeteren van de aansluiting van het OGGZ-netwerk op het E33-overleg bij het Zorg- en Veiligheidshuis, gericht op de aanpak van verwarde personen. Deze aansluiting kan een vangnet opleveren voor personen die nu tussen wal en schip dreigen te vallen.

4.3 Ondermijnende criminaliteit

Sinds enkele jaren staat de aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit ook bij gemeenten nadrukkelijk op de bestuurlijke agenda. Ondermijnende criminaliteit wordt ook wel aangeduid als ‘georganiseerde criminaliteit dichtbij’, waarbij boven- en onderwereld steeds meer met elkaar verstrengeld raken.

Vele partners werken nauw samen om ondermijning aan te pakken: gemeenten, politie, OM, belastingdienst, RIEC, Actiecentrum, Omgevingsdienst. In de politieregio Zeeland – West-Brabant is er een structuur opgebouwd waardoor de besluitvorming inzake (prioritering van) casuïstiek gestructureerd wordt opgepakt. Het driehoeksoverleg heeft daarin een bepalende rol. De aansluiting op de regionale structuur verloopt via de programmaleider ondermijning van de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland en de regiehouder ondermijning binnen de gemeente. Het is noodzakelijk dat elke gemeente ondermijning vanuit gemeenschappelijk perspectief benadert. De aanpak van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit en het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid volgt op de Visie op de bestuurlijke bijdrage aan de aanpak van de ondermijnende criminaliteit in de gemeente Middelburg, die in 2018 door het college van burgemeester en wethouders is vastgesteld. De visie gaat uit van een planmatige aanpak die in een eerste fase moet opleveren dat medewerkers beschikken over het vermogen om signalen van ondermijnende criminaliteit op te pikken. Door een integrale aanpak en gezamenlijke start, wordt ingezet op een voldoende beschermend en vertrouwenwekkend klimaat waarin mensen gesteund worden bij het aan de orde stellen van concrete situaties. De bestuurlijke weerbaarheid wordt hiermee versterkt en onbedoeld faciliteren wordt tegengegaan.

De volgende stap gaat over het delen van informatie(systemen). Door het instellen van een gemeentelijk informatieknooppunt wordt voorkomen dat er een verkoking van informatie blijft bestaan. Informatie moet worden gekoppeld zodat relaties inzichtelijk worden gemaakt. Met deze kennis kunnen beslissingen worden genomen over doel en gezamenlijkheid van interventies, inzet op bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale handhaving en toewijzing van een coördinerende rol. Het verdient de voorkeur om het informatieknooppunt in te richten als een goed georganiseerd integraal overleg met de relevante afdelingen, ondersteund door koppeling van informatiesystemen.

Hoofdlijnen van de aanpak 2019-2022

- Opstellen van een programmaplan waar in de aanpak van ondermijning in de komende jaren wordt gestructureerd en geprioriteerd.
- Inspelen op nieuwe vormen van ondermijning, hierbij gebruik makend van een actuele (regionale) ondermijningsbeelden.

- Uitbouwen en versterken van maatschappelijke coalities (zoals woningcorporaties, scholen, specifieke brancheverenigingen) om zo een sterkere barrière tegen ondermijnende activiteiten op te werpen.
- (Blijven) investeren in het versterken van de awareness over ondermijning bij ambtenaren, raadsleden en collegeleden. Een kritische succesfactor voor een effectieve bestuurlijke aanpak is dat de integriteit en weerbaarheid van ambtenaren, bestuurders en politici hoog in het vaandel staan. Hierbij wordt ook gekeken naar versterking van kwetsbare werkprocessen.
- Versterken van de informatiepositie van de gemeenten, door het inrichten van een gemeentelijk informatieknooppunt (Lokaal Informatie Overleg).
- Communicatie sterker inzetten als instrument in de aanpak van ondermijnende criminaliteit zodanig dat burgers en maatschappelijke coalities gemobiliseerd worden in de strijd tegen ondermijning en ontmoediging plaatsvindt van betrokkenheid bij ondermijnende activiteiten.
- Blijven bijdragen aan regionale samenwerking door kennis uit te wisselen en “best practices” met anderen te delen.

4.4 Cybercrime en –security

De digitalisering van de samenleving heeft ertoe geleid dat een deel van de criminaliteit zich heeft verplaatst naar de cyberspace. Traditionele vormen van criminaliteit zijn steeds meer verweven geraakt met digitale criminaliteit.

In het Regionaal Beleidsplan 2019-2022 van de eenheid Zeeland - West-Brabant zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Het vergroten van de alertheid/ weerbaarheid bij burgers en bedrijven over de risico's die verbonden zijn aan het internet. Hierbij ligt samenwerking tussen de publieke en private sector voor de hand. Gedacht kan worden aan een intensieve voorlichting over de risico's van het internet en het sluiten van maatschappelijke coalities met onder meer koepel-/ brancheorganisaties, banken, het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en andere (semi-)overheden zoals veiligheidregio's, waterschappen, Kamers van Koophandel en zorgorganisaties.
- Het verbeteren van de informatiepositie van gemeenten, politie en Openbaar Ministerie (intelligence).
- Het vergroten van kennis en kunde bij de politie, Openbaar Ministerie en gemeenten ten aanzien van cybercrime en cybersecurity. Meer kennis op deze terreinen en een verbeterde informatiepositie betekent dat digitale criminaliteit meer gericht en met innovatieve interventiemethoden kan worden bestreden.
- Het op orde zijn en voldoende weerbaar maken van de eigen organisaties om een digitale aanval succesvol af te kunnen slaan (cybersecurity).

De rol van gemeenten t.a.v. cybercrime en –security is vooral gericht op preventie en bewustwording. Gemeente Middelburg treedt hierbij op als ‘makelaar’ en zal acties en initiatieven aan elkaar verbinden en aan laten sluiten op bestaande initiatieven. Bij preventie gaat het om de volgende uitgangspunten:

- Verantwoordelijkheid ligt niet enkel bij de overheid maar ook bij bedrijven en individuele burgers;

- Vanuit district Zeeland worden de preventieacties georganiseerd;
- Best practices worden gezocht en gedeeld;
- Belangrijkste middel op het gebied van preventie is 'communicatie'. Bij alle preventieve communicatie over de impact van cybercrime sluiten gemeenten aan bij de landelijke communicatieagenda van de politie.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022

In de aanpak wordt een onderscheid gemaakt tussen de interne organisatie gemeente Middelburg en een aanpak gericht op de samenleving. Deze aanpak volgt het uitvoeringsplan cyber 2019-2022 van de eenheid Zeeland - West-Brabant.

Intern

- Samen met in- en externe partners werken aan de bewustwording d.m.v. bijvoorbeeld presentaties, phishing tests, mystery guest onderzoeken en het regelmatig publiceren van tips en trucs.
- Jaarlijks verantwoorden, via de landelijke ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit), hoe de informatiebeveiliging van de gemeente wordt geborgd.

Extern

- Organiseren van informatie- en/ of trainingsbijeenkomsten voor MKB-ondernemers, gericht op het verhogen van bewustwording en weerbaarheid.
- Organiseren, i.s.m. relevante ketenpartners, van specifieke bijeenkomsten voor jeugdige inwoners van Middelburg, gericht op onder meer sexting door jongeren en potentiële daders én slachtoffers onder ICT-studenten.
- Onderzoeken of en op welke wijze de gemeente een project met 'digitale buurtambassadeurs' kan starten. Deze ambassadeurs kunnen het gezicht vormen in de buurt waar mensen terecht kunnen met vragen.
- Aansluiten op nog te ontwikkelen campagnes (eenheid Zeeland – West-Brabant) gericht op het vergroten van de aangiftebereidheid door burgers en ondernemers.

5. Strategische thema's

Naast de in hoofdstuk 4 genoemde prioriteiten onderscheidt de gemeente een beperkt aantal andere, strategische thema's voor de periode 2020-2023. De thema's vragen om het aanbrengen van nieuwe accenten in de uitvoering; dat kan een intensivering van de aanpak zijn en/ of een verandering van de werkwijze op het thema. Door deze thema's expliciet aan de orde te stellen in het IVB wordt geborgd dat ze in uitvoeringsplannen aan bod komen en dat in de verantwoordingslijn naar voren wordt gebracht welke werkzaamheden zijn verricht en welke resultaten daarmee zijn behaald.

De keuze voor onderstaande strategische thema's komt voort uit participatiebijeenkomsten met gemeentelijke medewerkers, ketenpartners in zorg en veiligheid en inwoners en ondernemers in Middelburg. Ook de gemeenteraad heeft begin 2019 richting gegeven aan het IVB.

Het gaat om de volgende thema's:

- Jeugd en veiligheid
- Vuurwerk
- Polarisatie en radicalisering

In dit hoofdstuk worden deze thema's kort uitgewerkt.

5.1 Jeugd en veiligheid

Jeugd en jeugdbeleid blijft prominent op de agenda staan. Hoewel hier apart genoemd als strategisch thema betreft het vooral een specifieke doelgroep die door alle prioriteiten in het integrale veiligheidsbeleid loopt. Overlast door jeugd(groepen) kan een ontwrichtende werking hebben op scholen en in wijken en daarmee veiligheid(beleving) negatief beïnvloeden.

Politie en OM pakken alle criminele jeugdgroepen strafrechtelijk aan als onderdeel van de integrale aanpak. De gemeente regisseert op een werkwijze die is gericht op het voorkomen en aanpakken van hinder, overlast en criminaliteit door jongeren door een combinatie van preventie/ zorg en repressie (verbinden van zorg en veiligheid). Door vroegsignalering wordt nieuwe aanwas van jeugdige criminelen zoveel als mogelijk voorkomen. Kennis uit de wijk wordt door de betrokken organisaties ingebracht in bestaande samenwerkingsstructuren. Het is belangrijk om een goede informatiepositie op te bouwen met betrekking tot jongeren die aandacht vragen omdat zij (dreigen te) ontsporen naar crimineel gedrag, ondermijnende criminaliteit, radicalisering of gedrag vertonen dat (geestelijke) gezondheids- of andersoortige zorg vraagt.

Jeugd en veiligheid is ook gericht op bescherming van jeugdigen voor nieuwe risico's en nieuwe vormen van criminaliteit (bv. in de digitale wereld: sexting, cyberpesten, hacken).

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022

- Komen tot een integrale werkwijze, in samenwerking met onder meer politie, jongerenwerk en (middelbare) scholen voor specifieke digitale risico's voor jongeren in Middelburg.
- Versterken van de zorg- en veiligheidsketen rondom kwetsbare jongeren door inzet op sterkere samenwerking met jeugd- en jongerenwerkers en leerplichtambtenaren.
- Versterken van de samenwerking van scholen met de gemeente en zorg- en veiligheidspartners.
- Aanpakken van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren door gerichte controles, specifieke aandacht tijdens horecatoezicht en inzet van politie.

5.2 Aanpak vuurwerkoverlast

In mei 2019 heeft de gemeenteraad met een initiatiefvoorstel het college de opdracht gegeven om de overlast door vuurwerk te beperken. Aanleiding hiervoor was de voortdurende overlast en schade aan milieu, gezondheid en (gemeentelijke) eigendommen. De raad maakt zich sterk voor een stad waar men goed zorgt voor het milieu en de gezondheid van inwoners, ook rondom de jaarwisseling. Door de gemeenteraad is uitgewerkt hoe de overlast moet worden beperkt, waarbij in ieder geval worden opgenomen:

- inzet van een lokale bewustwordingscampagne om vuurwerk(-overlast) te verminderen,
- in overleg met inwoners onderzoeken hoe de overlast en de schade verminderd kan worden,
- onderzoeken of een pilot voor een vuurwerk-afsteekplaats mogelijk is,
- verkennen van de behoefte aan alternatieve activiteiten tijdens de jaarwisseling in de wijken,
- onderzoeken of een meldpunt bijdraagt aan het terugdringen van vuurwerkoverlast,
- een communicatiestrategie gericht op het informeren en betrekken van inwoners met specifieke aandacht voor ideeën en suggesties van vuurwerkliefhebbers,
- gerichte handhaving.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022

In een procesvoorstel n.a.v. het initiatief van de commissie heeft afdeling Wijk en Bestuur een aanpak beschreven waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de korte termijn (jaarwisseling 2019/2020) en de langer termijn (2020/2021 en verder).

Voor de aanstaande jaarwisseling wordt ingezet op:

- Participatie: bij verschillende doelgroepen ophalen wat ervaringen, behoeften en mogelijkheden zijn om de overlast terug te dringen;
- Handhaving: nagaan of op korte termijn tegen redelijke kosten al een intensivering en kwaliteitsslag kan worden bewerkstelligd;
- Communicatie en campagne: volop inzetten op de ter beschikking staande kanalen.
- Ervaringen andere gemeenten: nagaan wat ervaringen zijn, zodat die kunnen worden meegenomen in de korte en/of lange termijn aanpak.

De uitkomsten van de participatie, evaluatie van de jaarwisseling 2019/2020 en de resultaten van de check bij andere gemeenten, worden verwerkt in een lange termijn aanpak. Daarin komen in ieder geval terug:

- Een bewustwordingscampagne
- Handhaving
- Kansrijkheid centrale vuurwerkafsteekplaats(en)
- Verkenning mogelijkheid centrale vuurwerkshow
- Verkenning mogelijkheid aanwijzing verplichte vuurwerkvrije zones

Bovenstaande activiteiten brengen behoorlijke investeringen met zich mee, in zowel ambtelijke capaciteit als extra kosten voor bijvoorbeeld de extra inzet van BOA's en een vuurwerkdetectiesysteem. Waar nodig wordt hierover afgestemd met de gemeenteraad.

5.3 Polarisatie en radicalisering

Radicalisering heeft nog steeds grote aandacht. De aandacht is hierbij in de afgelopen jaren verlegd van het richten op uitreizigers naar het richten op terugkeerders en personen die in eigen land mogelijk aanslagen willen plegen. Zowel landelijk als lokaal is de aanpak hiervan speerpunt. De

minister heeft een belangrijke signaleringsrol en preventieve taak hiervoor weggelegd bij de gemeenten. Daarom is de Gemeentelijke aanpak radicalisering Walcheren opgesteld. Casussen worden onder procesregie van het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland door een weegploeg volgens een vastgestelde methode beoordeeld en gevolgd. Deelnemers zijn vertegenwoordigers van de politie, het OM, het Zorg- en Veiligheidshuis en de Zeeuwse gemeenten. Een medewerker van Middelburg vertegenwoordigt de Walcherse gemeenten in dit overleg.

De initiële focus op jihadisering wordt landelijk verbreed naar alle vormen van religieuze en politieke radicalisering. Regionaal en lokaal wordt deze bredere benadering gevolgd.

Polarisatie betreft op zichzelf een ander thema, maar kan in onderlinge relatie worden gezien.

Polarisatie kan bijvoorbeeld de vatbaarheid voor radicalisering vergroten.

De focus zal zich in de periode 2019-2022 richten op het voorkomen en bestrijden van radicalisering en polarisatie. Dit raakt niet alleen het veiligheidsdomein maar zeker ook het zorgdomein. Dit vraagt om een gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel van alle partners.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022

- Continueren van trainingen aan zorg- en veiligheidspartners in het herkennen van signalen van radicalisering. De gemeente stimuleert partners om aan deze trainingen deel te nemen.
- Onderhouden en waar nodig versterken van het contact met de religieuze instellingen in de gemeente.
- Versterken van informatiegestuurd werken door gebruik te maken van vertalingen van het periodieke landelijke dreigingsbeeld en van relevante landelijke onderzoeken en rapporten.

5.4 Mensenhandel

De aanpak van mensenhandel heeft landelijk, regionaal en lokaal prioriteit. Er is een regionaal plan van aanpak opgesteld waarin is bepaald dat de gemeente voldoet aan een 'basisniveau' voor de bestuurlijke aanpak van mensenhandel als zij:

- Werkt aan actieve signalering van mensenhandel;
- Een functionaris heeft die optreedt als contactpersoon binnen de gemeente, bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om op te treden tegen mensenhandel en bekend is met de instanties waar slachtoffers mensenhandel terecht kunnen;
- Gemeentelijk beleid en lokale regelgeving heeft dat de aanpak van mensenhandel ondersteunt. Beleid gericht op prostitutie, met daarbij aandacht voor voorlichting en hulpverlening en prostituees en de aanpak van seksuele uitbuiting, is hier een onderdeel van.

In het Interbestuurlijk Programma (IBP 2018) zijn afspraken tussen het Rijk en de gemeenten vastgelegd over de aanpak van mensenhandel. Dit is uitgewerkt in het programma 'Samen tegen mensenhandel'. Concreet betekent het dat iedere Zeeuwse gemeente verplicht is om:

1. In 2022 beleid te hebben opgesteld om mensenhandel tegen te gaan,
2. Passende regionale opvang, ondersteuning en nazorg aan te bieden,
3. Aansluiting te hebben op een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren voor slachtoffers van mensenhandel.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022

- Instellen van een zorgcoördinator voor slachtoffers.
- Aanwijzen van een aandacht functionaris voor mensenhandel .
- Initiëren van beleid gericht op mensenhandel.

- Maken van regionale afspraken tussen de veiligheidsdistricten in de regio Zeeland- West-Brabant op het gebied van de zogenaamde vier P's: 'prevention, prosecution, protection en partnership'.

6. Coördinatie en verantwoording

6.1 Ambtelijke en bestuurlijke coördinatie

Veiligheid is op veel plekken en in velerlei vormen aanwezig in de ambtelijke organisatie. Elke afdeling heeft bepaalde raakvlakken met veiligheid. De centrale coördinatie is belegd bij het cluster Openbare Orde en Veiligheid (OOV) van de afdeling Wijk en Bestuur. De verantwoordelijkheid op thema's kan bij andere afdelingen in de gemeente liggen. In uitvoeringsplannen wordt per onderwerp geconcretiseerd wie trekker is voor de betreffende uitvoering.

Ambtelijke coördinatie

Het cluster OOV valt onder de afdeling Wijk en Bestuur en vormt de spil in de regievoering van het veiligheidsbeleid. Het cluster houdt het overzicht, stuurt eventueel bij, bewaakt de resultaten en treedt proactief op. Van een aantal projecten is het cluster zelf de trekker. Voor de overige projecten zijn andere ambtenaren en/of externe partners hoofdverantwoordelijk.

Onderdeel van de coördinatie wordt periodiek overleg met een te vormen werkgroep Integrale Veiligheid; dit overleg zal tenminste één maal per jaar plaatsvinden. Hieraan nemen de betrokken gemeentelijke afdelingen alsmede de politie, brandweer en andere externe partners deel aan. Deze interne en externe partners zijn ook betrokken geweest bij de ontwikkeling van het voorliggend beleidskader. In de werkgroep Integrale Veiligheid wordt afgestemd over het opstellen en realiseren van het uitvoeringsplan.

Een keer per jaar wordt onder verantwoordelijkheid van cluster OOV een voortgangsrapportage opgesteld. Deze voortgangsrapportage wordt opgeleverd aan het college van burgemeester en wethouders zodat het zicht houdt op realisatie van het beleid en het daaraan gerelateerde uitvoeringsprogramma. Deze voortgangsrapportage wordt ook aan de gemeenteraad aangeboden.

Bestuurlijke coördinatie

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en draagt daar politieke verantwoordelijkheid voor. Hij heeft in voorkomende gevallen het opperbevel bij grootschalig optreden en draagt het gezag op het terrein van handhaving van de openbare orde en veiligheid en hulpverlening. In relatie tot zijn wettelijke taken heeft de burgemeester ook een belangrijke rol in de coördinatie van het lokaal veiligheidsbeleid.

Veiligheid is bij uitstek een onderwerp waar meerdere wethouders bij betrokken zijn, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid maar met een gezamenlijk belang: een veilige en leefbare stad. Een collegebrede verantwoordelijkheid geldt voor de hoofdlijnen van het integraal veiligheidsbeleid én de realisatie van de doelstellingen op de vastgestelde veiligheidsthema's.

De gemeenteraad stelt de kaders vast voor het integrale veiligheidsbeleid en beoordeelt resultaten en rendement. Daarnaast bepaalt de raad de prioriteiten, denkt ze mee over passende maatregelen voor het uitvoeringsplan en stelt ze de financiële middelen ter beschikking.

6.2 Beleidscyclus

Het IVB heeft een richtinggevende en kaderstellende functie. Het bevat de ambities van de gemeente en de koers voor de periode van de beleidscyclus. De gemeente kan met behulp van het IVB keuzes maken in de uitvoering, richting geven aan de aanpak en zodoende invulling geven aan haar regierol.

Het IVB wordt vertaald in jaarlijkse uitvoeringsplannen waarin de hoofdlijnen worden vertaald in acties met daarbij een taak- en verantwoordelijkheidstoedeling en afspraken over de planning. Interne en externe partners worden hierbij betrokken. Het eerste uitvoeringsplan bij de beleidsperiode 2020-2023 wordt, na vaststelling van het IVB door de gemeenteraad, opgesteld. Planning is om dit begin 2020 aan te bieden aan het college en de gemeenteraad.

Monitoring van het uitvoeringsplan vindt continu plaats door cluster OOV. Jaarlijks wordt een voortgangsrapportage opgesteld. Deze kan aanleiding geven om het uitvoeringsprogramma bij te stellen. Bij significante wijzigingen worden college en raad betrokken. Flexibiliteit in de uitvoering is belangrijk. Prioriteiten moeten kunnen worden bijgesteld als de situatie daarom vraagt.

6.3 Begroting

Het veiligheidsbeleid wordt gefinancierd uit de vastgestelde begroting. Indien noodzakelijk worden separaat begrotingsvoorstellen gedaan. Gezien de huidige financiële situatie van de gemeente, waarbij geen ruimte is voor nieuw beleid dat extra geld kost, staat dit onder druk. In de uitvoeringsprogramma's wordt nader ingegaan op de kosten per begrotingsjaar.

6.4 Informatiepositie

De regierol van cluster OOV is afhankelijk van het goed invullen van kritische randvoorwaarden. Formatieve bezetting is een belangrijke vereiste. Als de capaciteit van het cluster OOV niet op het gewenste niveau kan worden gebracht heeft dat zijn weerslag op het ambitieniveau. Ook de informatiepositie van de betreffende medewerkers is van groot belang. Zicht op de stad, zicht op ontwikkelingen bij interne en externe partners maar ook zicht op andere gemeenten, regionale en landelijke ontwikkelingen dragen bij aan een effectieve en efficiënte uitvoering van het IVB.

6.5 Communicatie

In de komende beleidsperiode wordt meer aandacht gegeven aan communicatie over het veiligheidsbeleid en de realisatie hiervan. Dit draagt bij aan (verhoging van) de veiligheidsbeleving in Middelburg. Cluster communicatie is hierin leidend. Nadruk wordt gelegd op een gedeelde verantwoordelijkheid bij het veilig houden en veiliger maken van Middelburg. De gemeente beschouwt haar inwoners daarmee als een belangrijke partner bij de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid.